

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Juridisch adviseur

T 070 370 43 77

Ons kenmerk

Datum 20 november 2017
Onderwerp Wob-verzoek met betrekking tot illegale adoptie uit Brazilië en de
'Brazil Baby Affair'

Geachte ,

In uw brief van 2 augustus 2017, ontvangen op 3 augustus 2017, heeft u namens uw cliënt, , met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) informatie verzocht over illegale adoptie uit Brazilië, waaronder informatie over een politie-onderzoek geheten *Brazil Baby Affair*. U vraagt specifiek om alle documenten met betrekking tot:

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

A. Onderzoek *Brazil Baby Affair* (BBA)

1. het BBA-onderzoek dat in ieder geval in de jaren tachtig van de vorige eeuw door de Rijkspolitie werd verricht naar illegale adopties vanuit Brazilië, en die die in 1984 voor zover bekend eindigde met een (serie) sepotbeslissing(en), waaronder het advies dat heeft uitgebracht over het justitiële beleid dat gevoerd zou kunnen worden inzake de kwestie van illegale adoptiepraktijken die in 1981 aan het daglicht traden, en de vergaderingen die daarop – voor zover bekend tussen 1982-1984 – volgden;
2. de publicatie 'Problemen rond interlandelijke adoptie - Kinderen op bestelling?' van en , of documenten die resulteerden in de publicatie, of daaraan bijdroegen. Het artikel werd gepubliceerd in het Algemeen Politieblad, nr. 3, 4 februari 1984, en ging over de BBA.

B. Nederlandse vertegenwoordiging in Brazilië

3. het ambtelijk verkeer tussen de Nederlandse Ambassade in Brazilië en de ministeries van Buitenlandse Zaken, Veiligheid en Justitie en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de BBA, kinderhandel en verduistering van staat in de periodes 1975-1995 en 2001-2017;

4. het ambtelijk verkeer tussen de Nederlandse Consulaten-Generaal in Brazilië en de ministeries van Buitenlandse Zaken, Veiligheid en Justitie en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat in de periodes 1975-1995 en 2001-2017;

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

C. Andere overheidsinstanties

Datum
20 november 2017

5. het ambtelijk verkeer tussen de Staten-Generaal en de ministeries van Buitenlandse Zaken, Veiligheid en Justitie en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat in de periode 1975-1995;
6. ambtelijk verkeer tussen het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de secretarissen van de raden voor de kindbescherming inzake illegaal Nederland binnengekomen pleegkinderen, die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat in de periode 1975-1995;

Ons kenmerk

D. Betrokken ambtenaren

7. met betrekking tot adoptie, in het bijzonder illegale 'adoptie', de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat, waaronder (interne) onderzoeken naar die ten aanzien van voornoemde onderwerpen zijn verricht. was in de jaren tachtig van de vorige eeuw werkzaam voor en was ;
8. in zijn hoedanigheid als , die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat. was en - volgens berichtgeving in De Telegraaf en getuigen - op de hoogte van de misstanden bij kindertehuis en de betrokkenheid van Nederlanders daarbij (zoals);
9. in zijn hoedanigheden als , die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat. was indertijd die het *BBA*-onderzoek verrichtte;
10. in haar hoedanigheid als , die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat. was indertijd die het *BBA*-onderzoek verrichtte;
11. in zijn hoedanigheid als , die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat. was indertijd als betrokken bij het *BBA*-onderzoek;

12. correspondentie tussen de heer mr. Andries (Dries) A.M. van Agt, voormalig minister van Justitie en later premier, en
, die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat in de periode 1975-1983. Uw cliënt zou reeds in het bezit zijn van correspondentie tussen Van Agt en
waarin wordt verwezen naar "beroemde adoptie-geschiedenis vanuit Brazilië binnen gevoerde baby's";

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
20 november 2017

E. Andere betrokkenen

Ons kenmerk

13. , die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat. is die ten tijde van vanuit Brazilië aldaar werkzaam was. stond in dat verband indertijd in contact met voornoemde , en zou een spil hebben gevormd in het illegale adoptie netwerk waarnaar de rijkspolitie in het kader van de *BBA* onderzoek verrichtte;
14. , die zien op adoptie (in het bijzonder illegale 'adoptie'), de *BBA*, kinderhandel en verduistering van staat. stond indertijd verschillende *BBA*-verdachten bij;

F. Andere publicaties / media

15. het artikel 'De nood(wet) van het Ministerie van Justitie inzake interlandelijke adoptie' van . Het artikel werd gepubliceerd in het Nederlands Juristenblad d.d. 6 maart 1982;
16. het artikel 'Interlandelijke adoptie - Regelen inzake de opneming in Nederland van buitenlandse pleegkinderen met het oog op adoptie' van en . Het artikel werd gepubliceerd in het Nederlands Juristenblad d.d. 16 januari 1988;
17. de uitzending van de televisie-actualiteitenrubriek Achter het Nieuws (VARA) van 22 februari 1982, of in deze uitzending resulteerden. In deze uitzending werd aandacht besteed aan de *BBA*;
18. de publicatie 'Kinderen door de achterdeur! Problematische aspecten bij interlandelijke adoptie' van de Raad voor het Jeugdbeleid, en eventueel overheidsbeleid dat daaruit is voortgekomen, of in deze publicatie resulteerden. De publicatie werd in 1982 uitgegeven door het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk te Rijswijk;
19. het Advies van de Raad van State d.d. 5 maart 1982 met de titel 'Regelen inzake de opneming in Nederland van buitenlandse pleegkinderen met het oog op adoptie', en eventueel overheidsbeleid dat daaruit is voortgekomen;
20. de Ministerraadstukken inzake 'Partiële wettelijke voorziening ter zake van opneming van buitenlandse pleegkinderen' (MR d.d. 18 december 1981, agendapunt 16), of in deze stukken resulteerden, en eventueel overheidsbeleid dat daaruit is voortgekomen.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 30 augustus 2017. In deze brief is tevens de beslistermijn op uw verzoek met vier weken verdaagd.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Op 14 september 2017 heeft u verder over uw verzoek telefonisch contact gehad met _____, medewerker van mijn ministerie. Hij heeft u medegedeeld dat er wel enige documenten zijn aangetroffen met betrekking tot een beperkt aantal onderdelen van het Wob-verzoek. Tevens heeft hij u medegedeeld dat mogelijk veel documenten ofwel inmiddels kunnen zijn vernietigd (vanwege het einde of het ontbreken van een bewaarplicht), ofwel niet door mijn ministerie zijn ontvangen, opgesteld of anderszins zijn geregistreerd.

Datum
20 november 2017

Ons kenmerk

Verder heeft _____ u gevraagd of u enige aanknopingspunten kon geven met betrekking tot onderdeel 12 van uw verzoek, namelijk correspondentie tussen de heer Van Agt en _____, aangezien de zoekactie naar dergelijke correspondentie niets had opgeleverd. U heeft meegegeven dat _____ een _____ zou zijn geweest en tevens in de jaren '70 in Brazilië zou hebben gewerkt. Andere gegevens kon u helaas niet overleggen.

Daarnaast heeft _____ opgemerkt dat gedurende de zoekactie naar documenten geen informatie omtrent uw cliënt, _____, is aangetroffen en het verzoek daarom enkel op grond van de Wob zou worden afgedaan – en niet op grond van de Wbp.

Bij brief van 21 september 2017 is verder aan u bericht dat de beslistermijn met twee weken werd opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derden. _____ had dit tevens in het telefoongesprek van 14 september 2017 aangekondigd.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Ten aanzien van uw beroep op de Wbp is reeds opgemerkt dat geen documenten zijn aangetroffen met persoonsgegevens van uw cliënt. Zodoende kan ik uw cliënt op dit punt verder niet van dienst zijn.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 21 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Volledigheidshalve merk ik hierbij op dat met betrekking tot de onderdelen 2, 6-17 en 20 van het verzoek, waaronder specifiek ook correspondentie tussen de heer Van Agt, voormalig minister van Justitie, en _____, geen documenten zijn aangetroffen bij mijn ministerie.

Ten aanzien van onderdeel 20 van uw verzoek bericht ik u hierbij dat enkele van de door u bedoelde ministerraadstukken reeds openbaar zijn en te raadplegen zijn bij het Nationaal archief. De index van deze stukken kunt u vinden op:
<http://www.gahetna.nl/collectie/archief/inventaris/index/eadid/2.02.05.02/inventarisnr/3306/level/file>.

Zienswijzen

U bent bij brief van 21 september 2017 erover geïnformeerd dat er een derde belanghebbende is bij de mogelijke openbaarmaking van documenten die met betrekking tot uw verzoek zijn aangetroffen bij mijn ministerie, en dat deze in de gelegenheid is gesteld hierover een zienswijze te geven. Door deze derde belanghebbende zijn geen bedenkingen ingediend.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
20 november 2017

Ons kenmerk

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten met nummers 1-3, 6, 7 en 15-21 gedeeltelijk openbaar te maken, voornamelijk met weglating van de daarin opgenomen persoonsgegevens. Het document met nummer 5 maak in het geheel openbaar. Voor nadere motivering verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

De documenten met nummers 4 en 8-14 zijn reeds openbaar. Gemakshalve zend ik u bijgaand tevens kopieën van deze documenten.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de documenten met nummers 1-3, 6, 7 en 15-21 staan persoonsgegevens die ik op grond van de Wob niet openbaar zal maken. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens – zoals namen, parafen, (persoonlijke) telefoonnummers - verwijderd uit deze documenten, voor zover het hierbij niet gaat om reeds openbare documenten of om de gegevens van personen die in het publiek optreden of hebben opgetreden, zoals de namen van (oud-) bewindspersonen en (oud-)Kamerleden.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
20 november 2017

Ons kenmerk

Daar waar ik de persoonsgegevens uit de documenten heb verwijderd, heb ik dat telkens in de betrokken documenten weergegeven met de aanduiding "10.2.e".

Persoonlijke beleidsopvattingen

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden.

Vornoemde beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met nummers 1, 3 en 19 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Zoals ik hiervoor heb overwogen, verstrek ik hierover geen informatie. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om – vooruitlopend op de eventuele overbrenging van de betrokken documenten aan het Nationaal Archief – met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen. Deze persoonlijke beleidsopvattingen heb ik daarom uit voornoemde documenten verwijderd.

Daar waar ik persoonlijke beleidsopvattingen uit de documenten heb verwijderd, heb ik dat telkens in de documenten weergegeven met de aanduiding "11.1".

Wijze van openbaarmaking

De documenten die met dit besluit (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt, treft u in kopie bij dit besluit aan.

De documenten met nummers 4 en 8-14 zijn reeds openbaar en voor een ieder beschikbaar. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. Om u ter wille te zijn, stuur ik u niettemin een kopie van deze documenten.

De stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,

C.A. Herstel

Wvd. Directeur-generaal Straffen en Beschermen

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar berust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
20 november 2017

Ons kenmerk